

CDU si v nedeľných voľbách výrazne polepšila a len o chlp jej unikla väčšina v parlamente.

Európa má za sebou nemecké voľby. Zadlžené krajiny šetria radšej len na papieri. Dotácií nikdy nie je dosť.

Merkelovej CDU si v nedeľných nemeckých voľbách výrazne polepšila. CDU však o chlp unikla väčšina v parlamente a z parlamentu zároveň vypadol jej tradičný partner, liberálna FDP.

Z vnútropolitického hľadiska Nemecko pravdepodobne veľké zmeny nečakajú. Od Merkelovej sa ale očakáva vstup do veľkej koalície so svojim tradičným oponentom SPD, ktorý už avizoval, že očakáva zníženie nemeckého tlaku na šetrenie v Európe - šetrenie, ktoré sa ani nezačalo. Podľa Eurostatu mali totiž v minulom roku všetky krajiny eurozóny vyššie verejné výdavky k HDP ako v roku 2007. Politici tak občas zaspievajú povinnú pesničku o šetriacich opatreniach a od Nemecka budú na oplátku očakávať ďalšie sanovanie dlhu zadlžených európskych krajín.

Euroskeptická strana AfD sa len tesne nedostala do parlamentu.

V Nemecku aj napriek výsledku volieb rastú euroskeptické tendencie. Euroskeptická strana AfD sa len tesne nedostala do parlamentu. Nemecká nácia za rodinné podnikanie zároveň vyzvala Merkelovú, aby na európskej úrovni po vzore Holandska a Británie vymáhala princíp subsidiarity: riešme spoločne všetko, čo musíme, a doma všetko, čo môžeme. Jednoduchý princíp však v priebehu rokov dostal celkom iný nádych pre euroúradníkov, pre ktorých sa stal domovom a chlebobdarcom Brusel.

Taliansky minister dopravy na margo kuloárnych informácií, že Európska komisia bude na splnenie 2,9 % deficitu HDP požadovať ďalšie úsporné opatrenia vyhlásil, že krajina si nejako poradí s deficitom aj bez nej. Psi štekajú, karavána ide ďalej.

Aj napriek odporúčaniam Komisie neprešla schvaľovacím procesom zmena výpočtu štrukturálneho deficitu národných rozpočtov. Zmena metodiky by totiž obnažila potrebu škrtov v jednotlivých rozpočtoch zadlžených štátov, ktoré sú z dlhodobého hľadiska stále neudržateľné. Nuž, lepšie sa vždy šetrí na papieri ako v realite.

Ročne sa cez eurofondy v Európe podarí rozkradnúť asi pol miliardy eur.

Jednou z foriem finančných transferov od bohatších európskych krajín k chudobnejším sú eurofondy. Štandardne sa odhaduje, že ročne sa naprieč Európou darí touto formou rozkradnúť asi pol miliardy eur. Šéf riaditeľstva Európskej komisie pre spravodlivosť však túto sumu poopravil vyjadrením, že sa jedná „skôr o miliardy.” Zrejme nebude ďaleko od pravdy, keďže len slovenský Úrad pre verejné obstarávanie odhalil chybné eurofondové zákazky vo výške 258 mil. eur za 6 mesiacov tohto roka.

Ozvali sa aj výrobcovia tabaku požadujúcich vyššie dotácie. Presnejšie povedané, 9 krajín EÚ začalo lobovať za ich záujmy. Všetci by pritom mohli oslavovať. Veď problémy tabakových producentov môžeme interpretovať aj ako úspech spoločnej politiky EÚ za zníženie spotreby cigariet. Alebo nám niečo uniklo?

Medzi európskymi politickými špičkami panuje názorová zhoda, že záchrana eura je nutná najmä na zachránenie jednotnej Európy. Nie všetci v EÚ však majú rovnaký názor. Poľská centrálna banka napríklad avizuje presný opak. Analýza, ktorá vyšla

ECB si na audit 130 najväčších európskych bánk najala konzultačnú firmu Oliver Wyman.

Viktor Orbán plánuje odkúpiť sedem firiem, ktoré boli v minulosti sprivatizované.

pod jej hlavičkou upozorňuje, že jednotná mena destabilizuje celú Európsku úniu a navrhuje postupné vystúpenie jednotlivých krajín z eurozóny.

ECB má pochopiteľne na problém iný názor a plejádu odborníkov, ktorí eurozónu pomáhajú udržať pohromade. Aj preto si zrejme na audit 130 najväčších európskych bánk najala konzultačnú firmu Oliver Wyman, ktorá v roku 2006 vyhlásila Anglo Irish Bank za najlepšiu banku na svete. Banku, ktorá o tri roky neskôr žiadosťou o bailout takmer zbankrotovala írsky štát. Oliver Wyman tiež výrazne podhodnotila potreby rekapitalizácie španielskych bánk. Nuž, aj majster tesár sa niekedy utne, ale zdravie bankového sektora by mal možno skutočne radšej hodnotiť niekto, kto píše záver až po vykonaní analýzy.

Guvernér ECB Draghi zároveň európskych politikov uistil, že bude držať úrokové sadzby nízko tak dlho, ako len bude potrebné. Len centrálni bankári vedia tlačenie peňazí pomenovať tuctom spôsobov, ktorým skoro nikto nerozumie.

Draghi zároveň vyjadril presvedčenie o udržateľnosti gréckeho dlhu. Optimizmus sa síce cení, šialenstvo už o čosi menej. Grécky verejný dlh presiahol v tomto roku 160 % HDP, ale z Troiky prišla aj dobrá správa: odhad tohtoročnej kontrakcie ekonomiky v krajine sa zmiernil zo 4,2 % na 4 % HDP. Grécka ekonomika sa tak znižuje šiesty rok po sebe. Komisia však dáva kríze v Grécku len rok, maximálne dva. Problém je, že túto prognózu ukazuje už piaty rok.

Reformy na maďarský spôsob ukazuje Európe Viktor Orbán. S cieľom znížiť ceny energií plánuje štát odkúpiť sedem firiem, ktoré boli v minulosti sprivatizované. Ktovie, možno sa inšpiroval ováciami, ktoré pri dohode o odkupe SPP štátom zožal náš premiér. Podobne ako u nás by sa však aj v Maďarsku mali zamyslieť nad tým, čo tento špás bude stáť. Kšefty vybavuje vláda, náklady ale platia daňoví poplatníci.

V niektorých mimoeurópskych krajinách sú v boji so ziskuchtivými firmami o krok vpred. Napríklad vo Venezuele. Tamojšia vláda kvôli nedostatku toaletného papiera obsadila továreň na jeho výrobu. Súkromníci upozorňujú, že problémom je silná regulácia ekonomiky vrátane cien. Vláda však vidí konšpiráciu firiem, ktoré sa topia v toaletnom papieri a nechcú dopriať pôžitok tejto civilizačnej vymoženosti bežnému ľudu.

Možno sa tejto hrozby chytiť aj naša vláda a vybuduje národné minimálne rezervy. Dovtedy prejavme našu občiansku uvedomenosť a zachovávejme povinné minimálne rezervy aspoň doma.

Ján Dinga
26. 9. 2013